

Poznań, dnia 5 maja 2021 r.

**WIELKOPOLSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTEKÓW**
61-834 Poznań, ul. Gołębia 2

Po.WR.5140.10636.5.2019

Nr rejestru - **577/Wlkp/B**

DECYZJA

W SPRAWIE WPISANIA ZABYTEKU DO REJESTRU

Na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 2 lit. a, art. 7 pkt 1, art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 282 ze zm.) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 256 ze zm.) w wyniku postępowania administracyjnego przeprowadzonego na wniosek Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Wniebowzięcia NMP w Debrznie, ul. Witosa 5, 77 – 310 Debrzno

orzekam

o wpisaniu do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego pod nr **577/Wlkp/B** następującego zabytku:

nastawa ołtarza głównego w kościele filialnym p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP w Debrznie Wsi, gmina Lipka, powiat złotowski, barok, 1 poł. XVIII w., drewno, tech. stolarskie, snycerka, polichromia, w predelli obraz - Pokłon pasterzy, barok, 1 poł. XVIII w., olej na desce, w retabulum obraz – NMP Niepokalanie Poczęta, barok, 1 poł. XVIII w., olej na płótnie, w zwieńczeniu rzeźby – dwie orantki, barok, 1 poł. XVIII w., drewno, rzeźba pełna, polichromia.

w granicach:

nastawa ołtarza głównego należy do wyposażenia zabytkowego kościoła filialnego p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP w m. Debrzno Wieś, wpisanego do rejestru zabytków pod numerem 384/A decyzją z dnia 13.01.1981 r.

Uzasadnienie

Postępowanie administracyjne w sprawie wpisu do rejestru zabytków ołtarza głównego w kościele filialnym p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP w Debrznie Wsi zostało wszczęte na wniosek właściciela zawiadomieniem nr 13/2019 z dnia 10 grudnia 2019 r. Wizję lokalną ustalającą zakres wpisu do rejestru zabytków przeprowadzono 13 lutego 2020 r.

W toku przeprowadzonej wizji oraz na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego ustalono, co następuje.

Obecny kościół w Debrznie Wsi został zbudowany w 1901 r. z fundacji Fritza von Wilckens, ówczesnego właściciela miejscowości i okolicznych dóbr, po zniszczeniu przez pożar poprzedniego, wzniesionego w 1712 r. przez Goetzendorf Grabowskich. Według źródeł historycznych świątynia w Debrznie Wsi została ufundowana około połowy XVII w. przez braci Dobrzyńskich, od XVII do XX w. był filią parafii katolickiej w Wielkim Buczku.

Nastawa ołtarza głównego pochodzi z kościoła wybudowanego na początku XVIII w., o czym świadczą umieszczone w partii predelli herby fundatorów: Zbiświcz - Goetzendorf Grabowskich, przedstawiający miecz i półksiężyc, zwieńczony siedmiopalkową koroną, odnoszący się do Andrzeja Teodora Goetzendorf Grabowskiego (ur. ok. 1651-1653 r., zm. ok. 1737 r.), sędziego ziemskiego człuchowskiego, kasztelana chełmińskiego

oraz Borków (von Borce), przedstawiający dwa wilki jeden nad drugim, zwieńczony przyłbicą i półkożiczem, odnoszący się do drugiej żony Andrzeja Teodora Goetzendorf Grabowskiego - Anny Elżbiety Borkówny.

Ołtarz utrzymany w stylistyce barokowej, architektoniczny, został wykonany w 1 poł. XVIII w. (ok. 1712 r.). W predelli znajduje się podłużna płycina z malowanym przedstawieniem Pokłonu pasterzy, po bokach snycersko opracowane herby. Nastawę z obrazem przedstawiającym NMP Niepokalanie Poczętą wieńczy belkowanie wspierające przerwany fronton, na którym umieszczone są dwie rzeźby orantek oraz element snycerski w formie esowato wywiniętych liści akantu – pierwotny uszak. Wartość artystyczną obiektu definiują rzeźby oraz obrazy będące interesującymi przykładami malarstwa barokowego, w przypadku przedstawienia w predelli - o cechach ludowych. O dużej wartości historycznej zabytku stanowią natomiast herby, które powiązane z rozpoznanymi członkami rodu fundatorów osadzają go w danym miejscu i czasie.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 2 lit. a oraz art. 7 pkt 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 282 ze zm.) ochronie podlegają, bez względu na stan zachowania, zabytki ruchome będące dziełami sztuk plastycznych, rzemiosła artystycznego i sztuki użytkowej oraz instrumentami muzycznymi, w tym w szczególności zabytki objęte prawną formą ochrony konserwatorskiej poprzez wpis do rejestru zabytków. Na podstawie art. 10 ust. 1 cytowanej ustawy decyzję o wpisaniu do rejestru zabytków ruchomych na wniosek właściciela wydaje wojewódzki konserwator zabytków.

Przedmiotowy ołtarz reprezentuje barokową sztukę sakralną 1 poł. XVIII w. z charakterystycznymi dla epoki rozwiązaniami formalnymi i dekoracyjnymi. Ponadto stanowi materialne świadectwo historii kościoła i jego patronów. Ze względu na wartość historyczną i artystyczną jest cennym elementem dziedzictwa kulturowego.

Pouczenie

1. Od decyzji niniejszej służy stronie odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego złożone w terminie 14 dni od daty jej otrzymania, za pośrednictwem Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.
2. Zgodnie z art. 127a § 1 kpa w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna (art. 127a § 2 kpa).

Wielkopolski Wojewódzki
Konserwator Zabytków
[Signature]
mgr Jolanta Górnayńska

Załączniki:

1. Pouczenie o skutkach wpisu do rejestru zabytków.

Otrzymuje za zwrotnym potwierdzeniem odbioru:

Parafia Rzymskokatolicka p.w. Wniebowzięcia NMP
ul. Witosa 5, 77 – 310 Debrzno

Do wiadomości:

1. Narodowy Instytut Dziedzictwa, ul. Kopernika 36/40, 00 – 924 Warszawa
2. Kuria Diecezji Pelplińskiej, ul. Biskupa Dominika 11, 83 – 130 Pelplin
3. WUOZ w Poznaniu – Delegatura w Pile, ul. Śniadeckich 46, 64-920 Piła
4. a/a